

Յաստատում եմ *Բ. Բ. Բ.* Ա. Խոնդկարյան
<<26>> ապրիլ, 2024թ

Նախագծային աշխատանքի հաշվետվություն

ՀԵԼԼԵՆԻՍՏԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԸ

Գեղարքունիքի մարզ

Դպրաբակի միջնակարգ դպրոց

Հեղինակային խումբ՝ 7-րդ դասարանի 5 աշակերտ

Նախագծի ղեկավար՝ Ա. Հայրապետյան

Լեռնային շրջաններում Վարդավառի տոնին Խաջբուռ էին պատրաստում, և գերդասատաններով, բար ձրանում էին լեռնալանջերի եկեղեցիները եկեղեցիները, իսկ գլխավոր ուխտատեղին Մշո սուրբ Կարապետ վանքն էր: Եկեղեցում նրանք խնդրում էին ,որ Աստված իրենց արտերը անվնաս պահի արևի տապից ու շոգից:

Նախագծի հիմնախնդիր

.Լինելով ազգային մշակույթի կրողը և պահպանողը , հետազոտել,թե ինչ տարրեր են պահպանվել հայկական ավանդույթում, որոնք փոխանցվել են մեզ , և մենք դրանց կրողներն ենք:

Առարկա

Հայոց պատմություն

Թեմա՝ Հելլենիստական մշակույթը

Ներածություն

Խմբի յուրաքանչյուր անդամ այս նախագծում ընտրել է իր դերը ստանձնել պատասխանատվություն՝, իրեն վստահված աշխատանքը կատարելու համար:

- Օպերատորներ՝ որոնում են աղբյուրներ, որոնք վերաբերվում են աղբահանությանը:
- Հետազոտությունը համակարգող՝ հետևում է հաղորդակցման կանոնների պահպանմանը:
- Աշխատանքի կառավարիչ՝ վերահսկում է աշխատանքների իրականացման ընթացքը:
- Մոդերատորներ՝ առաջարկում են նոր գաղափարներ: ● Հանրային կապերի պատասխանատու՝ կազմում և իրականացնում են հարցազրույցներ:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ

Հետազոտության ընթացքում ուսումնասիրեցինք հետևյալ աղբյուրները

Հայոց պատմություն հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը
Երևան 2012թ, էջ 156-165

Մ. Խորենացի <<Հայոց պատմություն>.

Ա. Սահինյան <<Քասաղի բազիլիկայի ճարտարապետությունը>>

Հ. Մանանդյան <<Քննական տեսություն հայ ժողովրդի պատմության>.

Ստրաբոնի ազգագրական տեղեկությունները հայերի մասին: Հ. Մանանդյան << Գառնիի հունարեն արձանագրությունը
և Գառնիի հեթանոսական տաճարի կառուցման ժամանակը>.

Բ. Առաքելյան << Քանդակագործությունը հին Հայաստանում>.

<https://www.youtube.com/shorts/sS-oLuzrihE>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ecr1Af36beo&t=8s>

<https://www.youtube.com/watch?v= Ec9MgcPNTI>

<https://www.youtube.com/watch?v=tomauTB-BMc>

Կազմակերպեցինք **հարցազրույցներ** մեր համագյուղացիներ՝ Կարինե Չոբանյանի,
Շուշան Երիվյանի, Արամ Դուրյանի հետ:

ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ

Մեր հարցին ,թե նշել են Վարդավառը Արծվաշենում,տիկին Կարինեն պատասխանեց,որ Վարդևորը սկսել են նշել Արծվաշենից տեղահանվելուց հետո;Այժմ այն ընտանեկան սիրելի տոներից մեկն է:

Շուշան Երիմյանը ևս պատասխանեց,որ Վարդևորը սկսել են նշել 1988թ հայրենի Բարսումից բռնի տեղահանվելուց հետո:
Նրանք ևս սիրով նշում են Վարդևորը:

Իսկ Արամ դուրյանը ,թրը երկար տարիներ ապրել է Ազատամուտում /Տավուշի մարզ/,պատմեց ինչ մեծ շուքով են Վարդևորը նշում տավուշցիները,որոնց սիրելի ուխտատեղՄակարավանքն է:

Եզրակացություն

Մշակեցինք մեր աշխատանքների քայլերը:

Քայլ 1: Սկսենք մեզնից՝ ինչո՞ւ է անհրաժեշտ թեմայի ուսումնասիրումը

Քայլ 2: Սովորենք դասակարգել ճիշտ:

Քայլ 3: Ի՞նչ ենք պատրաստ մենք անել:

Քայլ 4: Լինենք ճկուն:

Քայլ 5: Ներգրավենք շրջապատին :

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Պարզեցինք, որ հայոց ավանդույթում Վարդավառի ծեսը
Հարթավայրերում և լեռնային շրջաններում նույն կերպ չի
Կատարվել

Հարթավայրում տոնի խորհուրդը ջրցանությամբ մեղքերից մաքրագործումն էր ,ում ձեռքից էլ որ
կատարվեր:

Այդ պատճառով այդ օրը մարդիկ ջուր են ցանում բոլորի վրա առանց տարբերության:

Տոնի խորհրդանիշը Խնդումն էր ,որը խաչաձև փայտ էր՝ զարդարված խնձորներով և վարդերով,որը
դնում էին ծլեցրած ցորենի մեջ, և

երգերով բարձրանում էին սարը ,խարույկ վառում և խորոված խնձոր

էին ուտում:Իմացանք ,որ մինչ Վարդավառ խնձոր ուտելն արգելված էր:

Լեռնայի շրջաններում՝ ուր համեմատաբար զով է,տոնի խորհուրդը ուխտագնացությունն
է:Գերդաստաններով, նաև գյուղերովցորենիհասկերից

Խաշբուռ էին սարքում և ուխտի էին գնում,խնդրում, որ Աստված հացահատիկի արտերը անվնաս
պահի ամառվա տապից և արևից:

Ուսումնասիրեցինք նաև հացահատիկի դիցուհի՝ Աշորայի հետ կապված կրոնական ծեսերը:Ըստ

ավանդագրույցի հացահատիկի արտերը եղել են Մասիսի լանջին, և Աշորան էմարդկանց սովորեցրեց ցորեն մշակել: Աշորայի պատվին ցորենի դաշտը կոչվում աշորա,իակ խորհրդանիշը Ցորենի հասկերով պսկված գրտնակն

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ

ՏԵՍԱՆՅՈՒԹ

